

7 TAJEMSTVÍ RYCHLÉHO UČENÍ JAZYKŮ

jedna jazyková úroveň za 30 hodin

1 Neuč se podle tradičního systému

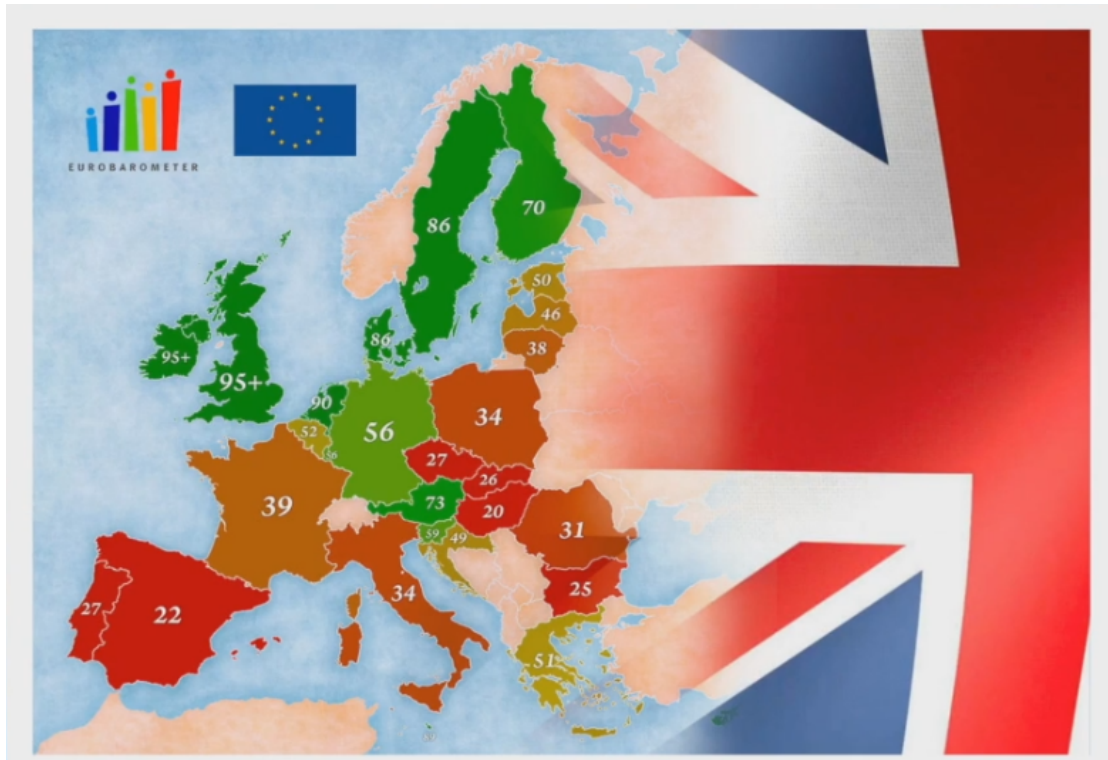

Setkali jste se v poslední době s firmou nebo podnikem, s jehož službami je nespokojeno 90 % zákazníků? Znáte například nějakou restauraci, kde devět z deseti zákazníků jídlo vrátí, protože se nedá jíst? Jeli byste na dovolenou s cestovkou, o které víte, že si na ní 90 % dovolenkářů stěžuje?

Asi si žádnou takovou reálnou službu nevybavujete a myslíte si, že by takový podnik dávno zkrachoval, že? Bohužel nemáte pravdu. Jeden příklad vám dám a těmi napálenými jsme v tomto případě téměř my všichni.

Je to systém českého školního jazykového vzdělávání. Neuvěřitelných 89 % obyvatel České republiky, po mnoha letech studia jazyků ve škole, považuje své jazykové schopnosti za tragické. A jak jsme si ukazovali na

začátku, tak podle Eurobarometru jsou v tomto Češi téměř nejhorší ze všech států Evropské unie a naši bratia zo Slovenska jsou na tom dokonce ještě hůř ...

Myslíte, že je to tím, že jsme jiní než lidé v okolních státech? Samozřejmě, že nejsme. **Jen náš školní systém neumí učit jazyky a promrhává tak čas a energii všech těch lidí, kteří systémem prošli nebo procházejí.**

Jeden z výrazných nedostatků tradičního jazykového vzdělávání je, že studenti se učí jazykovou teorií, a ne použitím jazyka. Výsledkem takového způsobu vzdělávání je student, který v anglicky mluvící zemi vystoupí z letadla a není schopen se dorozumět. Sice zná možná i více gramatických pravidel než letištní personál, ale nerozumí přízvuku pracovníků, vyjadřuje se ve strojených frázích atd.

Kromě toho přemíra gramatiky v důsledku znamená, že člověk přemýšlí ve své rodné řeči a vědomě se snaží všechna naučená pravidla aplikovat na překlad do cizího jazyka a většinou to dopadá, jako když vložíte překlad do počítačového slovníku. **O gramatice by student neměl přemýšlet, měl by ji mít neposlouchanou tolikrát, že se mu vybavuje automaticky.** Je potřeba si uvědomit, že osvojování jazyka je trénink, stejně jako třeba výuka lyžování. To se také nenaučíte z učebnice, ale pouze tak, že znáte základní pravidla, stojíte na lyžích a jezdíte, jezdíte, jezdíte. Jakmile dostanete lyžování pod kůži, už nepřemýšlíte před každým obloučkem, co máte udělat, aby vám lyže zatočila, ale prostě to pustíte ze svahu a jedete dolů.

Další zásadní chybou klasického systému je učení slovíček. **Nikdy se neučte slovíčka samostatně tak jako ve škole, ale vždy v kontextu.** Místo "cat" se učte "It's a black cat". Nejen, že si slovíčko lépe zapamatujete, ale zároveň se naučíte, jak slovíčko rovnou ve větě použít.

Dalším hříchem tradiční jazykové výuky je nuda. Nuda zabíjí veškerou motivaci, zabíjí všechno, co nás na jazyku baví. Schválně, vzpomenete si teď na Komenského nejslavnější větu? Pamatujete si, jak přesně zní? Ano, je to: “Škola hrou.”.

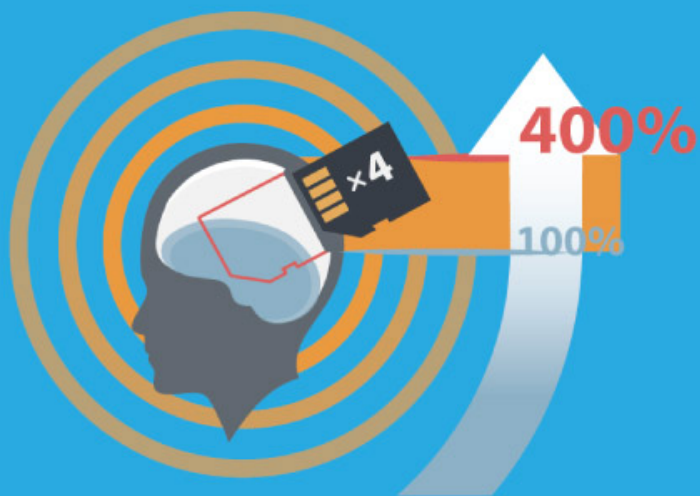
Vždy se učte zábavně. Tedy tak, co konkrétně baví právě vás. Jestli vás nebaví například doplňování gramatiky, nedělejte to. Protože pokud u výuky vydržíte jen z donucení, stejně se téměř nic nenaučíte anebo výuku brzo vzdáte.

Pamatujete si na ty chvílky hrůzy, když vás ve škole zkoušeli z předpřítomného času průběhového nebo smíšených kondicionálů? **Pokud je vaším cílem studovat angličtinu na Harvardu, pak se věnujte teorii jazyka.** Ale pokud se chcete domluvit na dovolené v restauraci, neztrácejte příliš času gramatikou a věnujte se poslechům, konverzaci a podobně.

neztrácejte příliš času
gramatikou a věnujte se
poslechům, konverzaci atd.

A v tom je právě skryto naše první tajemství rychlého učení jazyků, které staví základ všem ostatním. Pokud se skutečně chcete naučit jazyk, a to co nejrychleji, tak vaším prvním úkolem je, vyhnout se co největším obloukem tradičnímu systému výuky jazyků.

2 Použijte křivku řízeného učení

Začneme příkladem, který určitě dobře znáte. Jedete na dovolenou a seznámíte se se sympatickou rodinou. To máme dva dospělé, dvě děti, celkem 4 nová jména. Ze začátku vám jejich zapamatování možná dělá trochu potíže, ale během prvního večera si je jakžtakž zapamatujete.

Vzpomenete si však na jména všech i za týden, když je znovu potkáte? A co za měsíc po návratu z dovolené? Na kolik z nich si bezpečně vzpomenete hned bez přemýšlení?

A nyní opačný příklad. Zkuste vyjmenovat jména spolužáků ze základní nebo střední školy. Jde to? A jak dlouho jste po škole? Několik let? A stejně si většinu jmen vybavíte téměř bez přemýšlení.

Je to tím, že **jména spolužáků máte uložena v dlouhodobé paměti a**

jména lidí z dovolené jste uložili pouze do krátkodobé paměti, ze které po několika dnech mizí.

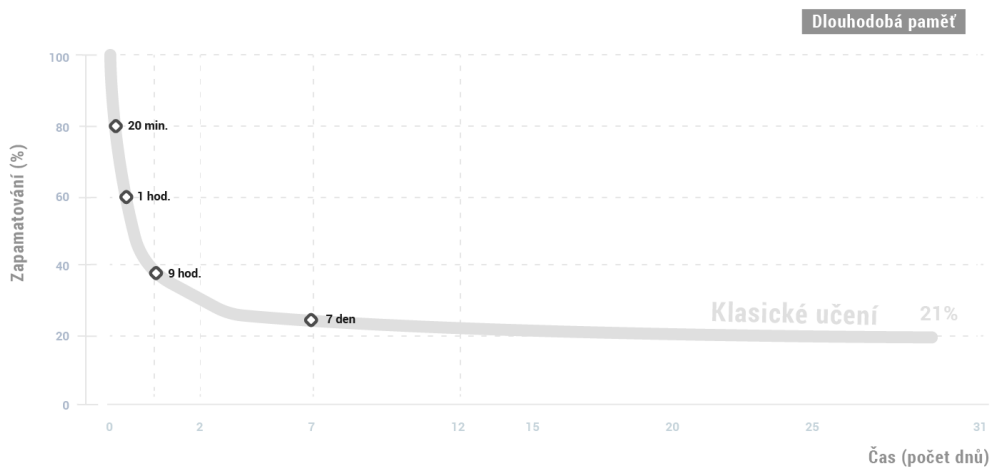

A přesně takto je to v jazyce se slovíčky, frázemi, novou gramatikou apod. Pokud Vás školní systém neučil, jak ukládat naučenou látku do dlouhodobé paměti, pravděpodobně jste se vše nabiflovali na písemku, tu jste zvládli, ale nyní již neumíte téměř nic z tenkrát naučeného.

Není to vaše chyba, je to fatální selhání výukového systému, který vyhazoval Váš čas energii z okna.

Pro pochopení toho, co se ve vaší hlavě děje se vraťme do 19. století za německým psychologem Hermannem Ebbinghausem.

Ten se věnoval výzkumu lidské paměti a vytvořil křivku fungování lidského mozku, která je nyní známá jako Ebbinghausova křivka zapomínání.

Z Ebbinghausovy křivky je jasné, jak s přibývajícím časem ve specifických intervalech zapomínáme víc a víc naučené látky.

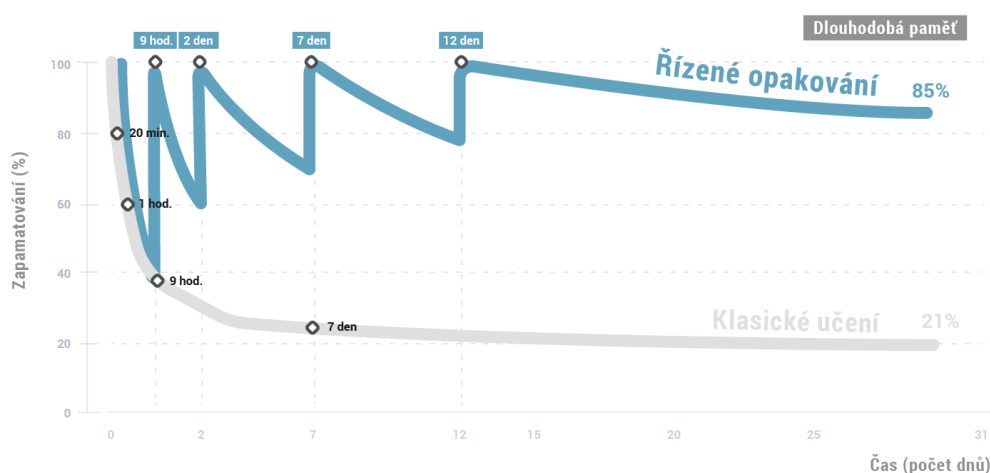
Obranou proti této nezvratné vlastnosti lidské paměti je správný způsob opakování. A je potřeba zdůraznit právě slovo „správný“, protože nesprávné způsoby opakování jsou totální ztrátou času.

příkladem
nesprávného opakování
je klasické biflování

Příkladem nesprávného opakování může být např. klasické biflování známé ze školy. Určitě si pamatujete, když jste se jednu věc biflovali třeba 10x za sebou, tak za týden jste si téměř nic nepamatovali.

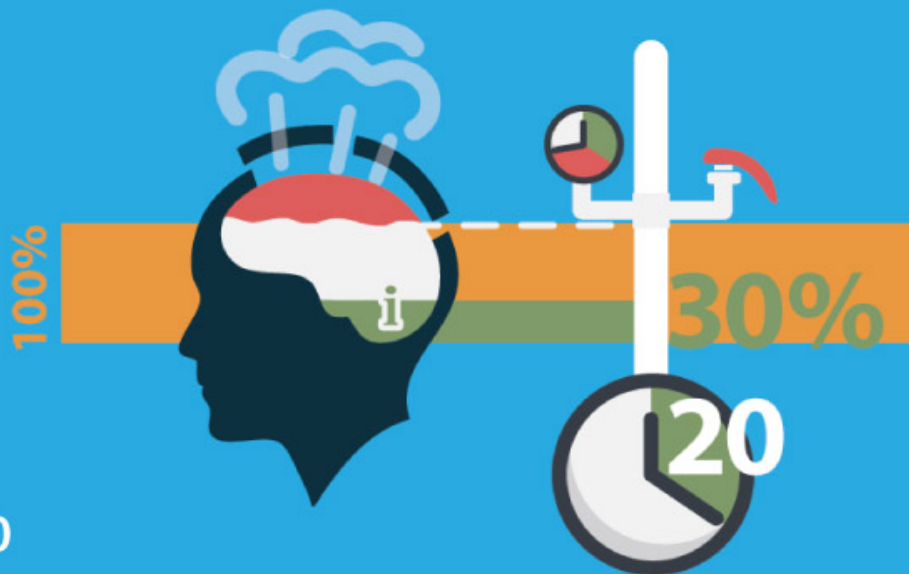
Návod, jak správně opakovat nám dá takzvaná křivka řízeného učení.

Podívejte se na předchozí graf, který jsem o křivku řízeného učení rozšířila. Vidíte ty výsledky? Pokud naučenou látku správně neopakujete, do třech týdnů si pamatujete pouze 21 % toho, co jste již jednou uměli. Pokud ale správně opakujete, zapamatujete si ve stejném období až 85 % látky, kterou jste se učili. To je více než 4x tolik. A rozdíl? Jen správné opakování.

Jak správně opakovat poznáte právě z doplněné křivky řízeného učení. Absolutně nejlepších výsledků dosáhnete, když látku opakujete ještě v den učení a následně si ji zopakujete druhý, sedmý a dvanáctý den. Z počátku opakujte látku i s jejím pečlivým procvičením. Čím více ji budete mít osvojenou, postačí již jen její stručné připomenutí. I malé připomenutí totiž oživí mozkové spoje a vryje látku hlouběji do paměti.

3 Dodržuj vždy pravidlo 30/20

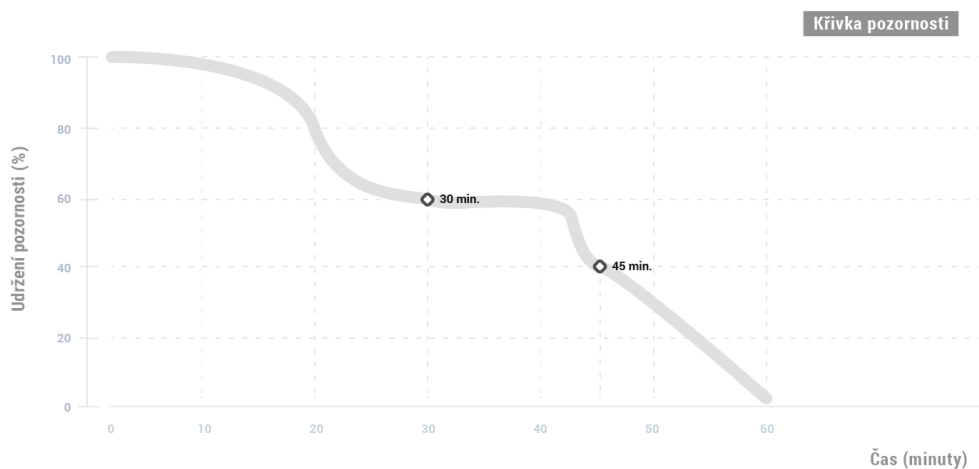
Víte, co se stane, když se pověsíte za ruce na hrazdu a budete tak chtít hodinu vydržet?

Spadnete...

Je to ochranný mechanismus vašeho těla proti přetěžování svalů. Když je sval přetížen, přestává fungovat.

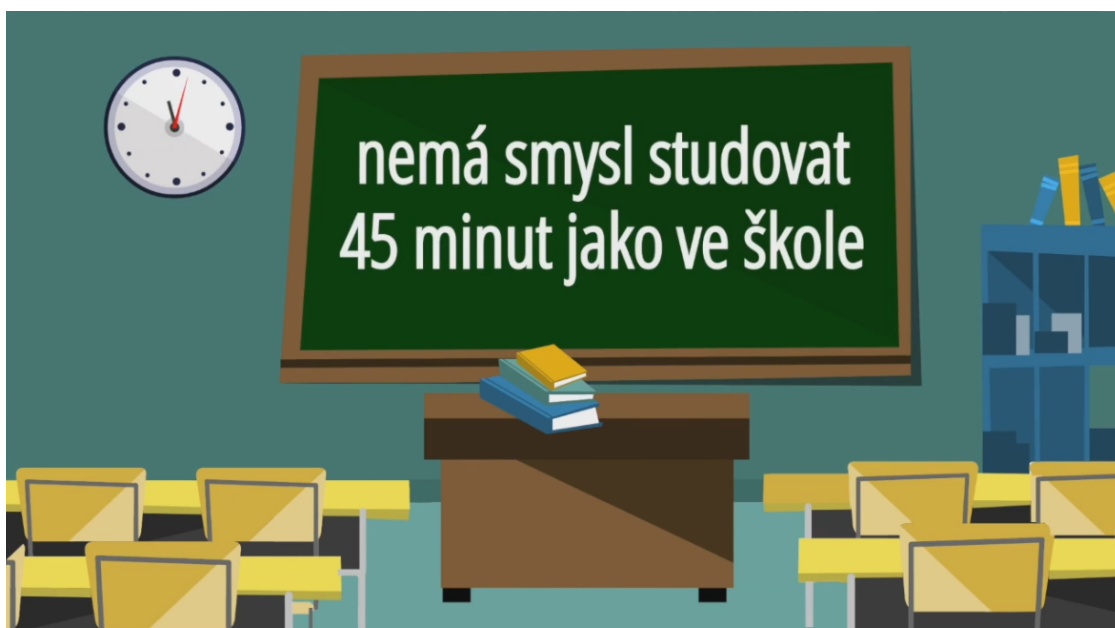
A stejně tak to je s vaším mozkem. Ten je také jenom sval. Když ho přetížíte, tak se prostě nenechá, brání se a nespolupracuje, ať se snažíte sebevíce.

Abyste pochopili, jak působí přetížení na váš mozek, ukážu vám křivku udržení pozornosti v závislosti na délce studia.

Z křivky je jasně vidět, že Vaše pozornost v průběhu výuky postupně klesá.

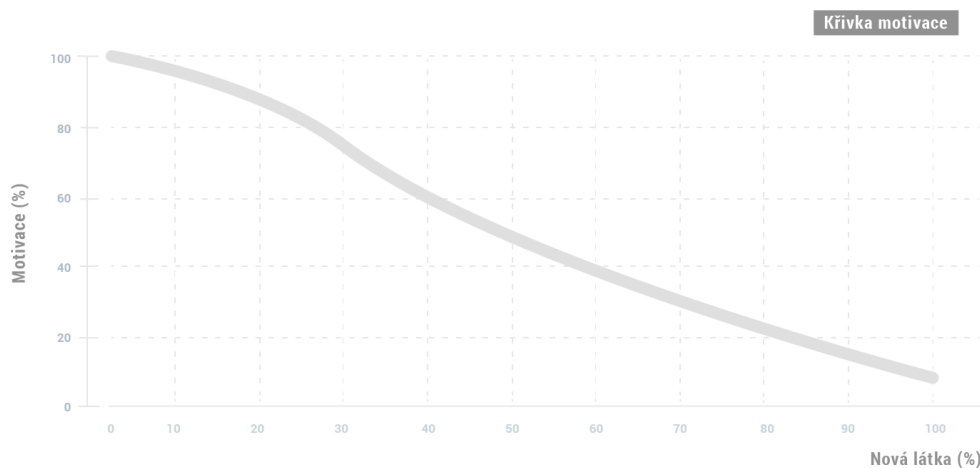
Za 30 minut učení klesne o 40 % a za 45 minut dokonce o 60 %. **Nemá tedy smysl studovat v jednom bloku 45 minut, tak jak jste zvyklí ze školy.** Je ideální zastavit vzdělávací blok ve dvacáté minutě, přesně jak to potvrzuje i křivka pozornosti.

Pro větší intenzitu studia je sice možné studovat i více 20 minutých bloků za den, ale pokud jste zaměstnaný člověk s rodinou nebo dalšími zájmy, tak Vám to možná zní jako nereálné sci-fi. A ani Vám to nedoporučuji.

Studium jazyka je dlouhodobý proces a je potřeba si nastavit takovou intenzitu studia, kterou udržíte v nadšení nejen na začátku, ale i po několik měsících.

Dalším důležitým krokem je vědět i jak funguje motivační křivka.

Tato křivka ukazuje, jak klesá Vaše motivace ke studiu v závislosti na tom, kolik nové látky se v jednom studijním bloku učíte. Čím více nového se najednou učíte, tím méně Vás výuka baví a tím méně jste motivovaní. Rozhodně byste měli při výuce více opakovat než se učit nové látky.

Budete-li z větší části opakovat to, co už víte, Váš mozek nebude ve stresu a učení mu půjde mnohem lépe.

Vím, že ve škole jste se většinou nové látce věnovali až 90 % studijního času, ale toto je z pohledu motivace velmi, velmi špatně. Nové látky zařazujte do jednoho studijního bloku jen zhruba 30%, veškerý ostatní čas vhodnou formou opakujte.

Výše uvedené dva body souhrnně nazýváme „zlaté pravidlo 20 na 30“, tedy 20 minut výuky, ve které máte jen 30 % nové látky. Toto pravidlo je tak základem našeho třetího tajemství, tedy nepřetěžování mozku.

Vhodné je, aby Vašich 20 minut jazykové výuky mělo v každém dni vyhrazené své stále místo. A to nejenom termín, kdy začnete, ale i termín, kdy skončíte. Nemějte špatný pocit z toho, že již po 20 minutách končíte. Jasně, že byste vydrželi studovat i déle, ale nedělejte to.

Raději svůj mozek naprogramujte tak, že po 20 minutách je ten nejlepší moment, kdy přestat. Tím pádem ho více motivujete, aby se nemohl dočkat další lekce. Protože už po pár lekcích Váš instinktivní mozek ví, že to nebolí a výuka jde snadno a rychle.

4

Již brzy odhalíme...

5

Již brzy odhalíme...

6

Již brzy odhalíme...

7

Již brzy odhalíme...